

INTEGRATIE

Integratie is een beladen woord. Het is belangrijk om bij het begrip integratie stil te staan. Het gaat snel over wij en zij, maar in werkelijkheid is het veel complexer.

Eerst en vooral is sociale integratie veel meer dan een succesvolle mix van nieuwkomers en autochtonen. Het gaat niet alleen om nationaliteit en taal, zoals vaak wordt gezegd, maar ook over sociale klasse, leeftijd, geslacht, religie en regionale identiteit. Vaak zijn er evenveel verschillen binnen een zelfde groep als tussen verschillende groepen.

Discussies over integratie kunnen gaan over het recht van migranten om deel te nemen aan initiatieven binnen hun gemeenschap, maar evenzeer over de verantwoordelijkheid van migranten om te leren via de regels van het land waarin ze terechtkomen met zijn culturele normen. Het kan bekeken worden als eenrichtingsverkeer (regels en verantwoordelijkheden voor migranten) of als tweerichtingsverkeer (regels en verantwoordelijkheden voor iedereen). Terwijl tweerichtingsverkeer eerlijker en meer inclusief lijkt, ziet het er vaak ook moeilijker uit.

Als leraar kun je een vrijwilliger stimuleren om open te staan tegenover integratie. Je kunt de vrijwilligers aanmoedigen om zelf te ontdekken waar een vluchteling mee te maken heeft en

welke moeilijkheden zij hebben om zich thuis te voelen. Nieuwkomers kunnen interesse tonen voor de nieuwe cultuur; vrijwilligers kunnen hen hierbij helpen. Misschien zijn sommige studenten in dit verband zelfs beter geplaatst dan de leraar of de vrijwilliger. Het is namelijk zo dat cultuur en behoren tot niet zo eenvoudig te bepalen zijn. Verschillen in cultuur, kennis en gewoontes tussen leraars en vrijwilligers kunnen dit duidelijk maken en ervoor zorgen dat een en ander met meer nuance bekeken wordt.

“De aanpassing aan een nieuwe omgeving vraagt tijd en het delen van kennis. De (taal)klas is een goede plaats om dit te doen.”

**‘Whose Integration?’
research project** D. Bryers,
B. Winstanley, M. Cooke

“Tijdens het project hadden we het over integratie als ‘tweerichtingsverkeer’, waarbij de last niet zomaar bij de migrant ligt. Hij hoeft zich niet zomaar aan te passen en zijn gaststaat proberen te begrijpen. We stelden zelfs vast dat de realiteit complexer is. (...) Onverwachte banden werden gevormd die de grenzen van cultuur, nationaliteit, klasse en religie overstegen en velen van ons zijn gevlucht uit onze comfortzone.”

**‘Whose Integration?’
research project** D. Bryers,
B. Winstanley, M. Cooke